Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

WInAzure-koneen Hyper-V:een asennettavien Windows-palvelinkoneiden yhteisen mallikoneen (template) tekeminen sekä mallineesta toteutettavien Windowstoimialueen kontrollerin (Domain Controller) sekä tiedostopalvelimen (File Server) pohjien kiintolevytiedostojen alustus.

Sisällysluettelo

Etenem	inen	2
Ohjeen	lukeminen	2
Tehtävi	en tekoa tukeva dokumentaatio	2
Yleistä .		3
Harjoitu	ksen kuvaus	3
TEHTÄV	Ä 1: Hyper-V: uuden Windows Server -virtuaalikoneen luominen	4
1.1	Yleistä	4
1.2	Mallineen toteutus	4
1.3	Virtuaalikoneen käyttämien prosessoriytimien määrä	10
TEHTÄV	Ä 2: Windowsin asennus	12
TEHTÄV	Ä 3: Server Manager: Tutustuminen palvelimen hallintanäkymään	23
3.1	Windows-palvelinkone ja sen roolit	23
3.2	Server Manager: yleiskatsaus	24
3.3	Server Manager: pikakuvake ja ohjelman sijainti	26
TEHTÄV	Ä 4: Mallinnus: Windows-palvelinkoneen alustus	27
4.1	Windows-valmistelutyökalu: Sysprep	27
4.2	Työvaiheet	28
TEHTÄV	Ä 5: Mallikoneen käyttäminen useamman palvelinkoneen pohjana	30
Kysymyl	ksiä ja vastauksia	33
Q	: Voisiko vielä avata sitä, miksi minun piti ajaa sysprep-komento?	33

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

Eteneminen

Tehtäväsi on rakentaa ja määrittää keskitetysti hallittu Windows-toimialue.

Tehtäväsi on monivaiheinen. Vaiheet riippuvat toisistaan, ja ovat keskeisiä toimivan ympäristön muodostamisessa. Lopputuloksena olet toteuttanut ympäristön, jollaista käytetään työelämässä. Kurssin tekniikoita ja käsitteitä sovelletaan niin ikään pilviteknologioissa.

Voit seurata etenemistäsi oheista taulukkoa käyttäen.

Kurssitehtävä	Suoritettu	
Aloitus		
Käyttöohje: Azure Lab Services		
Virtuaalikoneet		
Virtuaalikoneiden käyttöalusta: Hyper-V ja DHCP	✓	1
Käyttöohje: Azure-kone ja Hyper-V		
Virtuaalikoneiden muotti: palvelinkoneiden alustus		2
		2/10

Ohjeen lukeminen

Ohjetta lukiessa on suositeltavaa käyttää otsikkotason navigointia.

Microsoft Office Word	$View \rightarrow Show \rightarrow \overline{\lor} Navigation Pane$
LibreOffice Writer	View → Ø Navigator → ≣ Headings

Tehtävien tekoa tukeva dokumentaatio

Tämän ohjeen tukena on suositus käyttää kurssilla jaettua Excel-taulukkoa 0_Kayttamasi_maaritykset.xlsx

Taulukko kertoo sinulle, mitä arvoja juuri sinun tulee käyttää kussakin työvaiheessa. Taulukon käyttäminen edellyttää oikein syötettyjä etunimi- ja sukunimitietoja.

3 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

Yleistä

Kirjaudu Azure Lab Services -ympäristöösi käyttäen ohjeistusta 0_Kayttoohje_Azure-Lab-Services

Harjoituksen kuvaus

Tehtävissä 1 ja 2 luodaan uusi Hyper-V -virtuaalikone, johon asennetaan Windowspalvelinkäyttöjärjestelmä.

Tehtävässä 3 tutustutaan Windows-palvelinkäyttöjärjestelmän hallintanäkymään.

Tehtävässä 4 luotu virtuaalikone alustetaan sysprep-työkalulla tehtävää 5 varten.

Tehtävässä 5 alustettu Hyper-V -virtuaalikone kopioidaan kahdeksi uudeksi koneeksi, jotka tullaan räätälöimään kurssilla myöhemmin tarvittaviin Windowspalvelintietokoneiden rooliinsa.

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

TEHTÄVÄ 1: Hyper-V: uuden Windows Server -virtuaalikoneen luominen

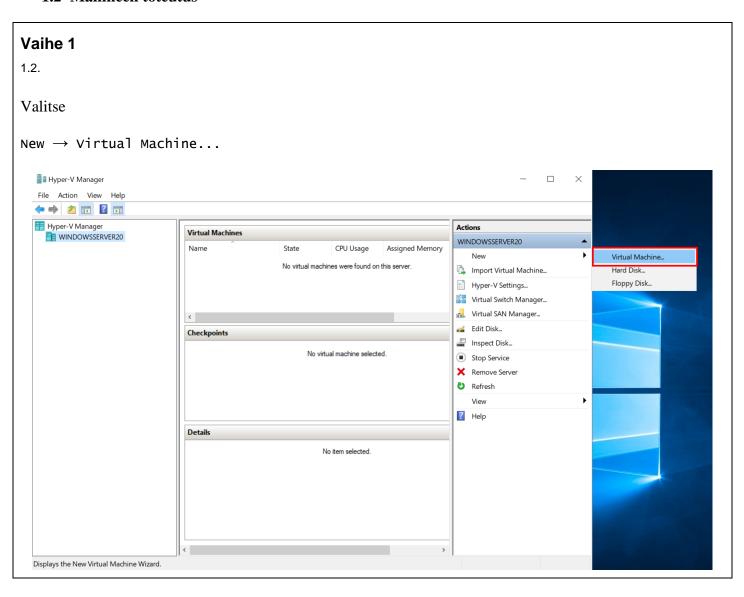
Tehtävän kuvaus: Virtuaalisen tietokoneen alustus Hyper-V:ssä.

1.1 Yleistä

Asennetaan Hyper-V:een uusi palvelinroolissa toimiva virtuaalikoneen malline (template). Malli on identtinen täyskopio alkuperäisestä koneesta, ja pohjarunkona tuleville virtuaalisille Hyper-V -palvelinkoneillesi, joita tulet konfiguroimaan kurssilla.

1.2 Mallineen toteutus

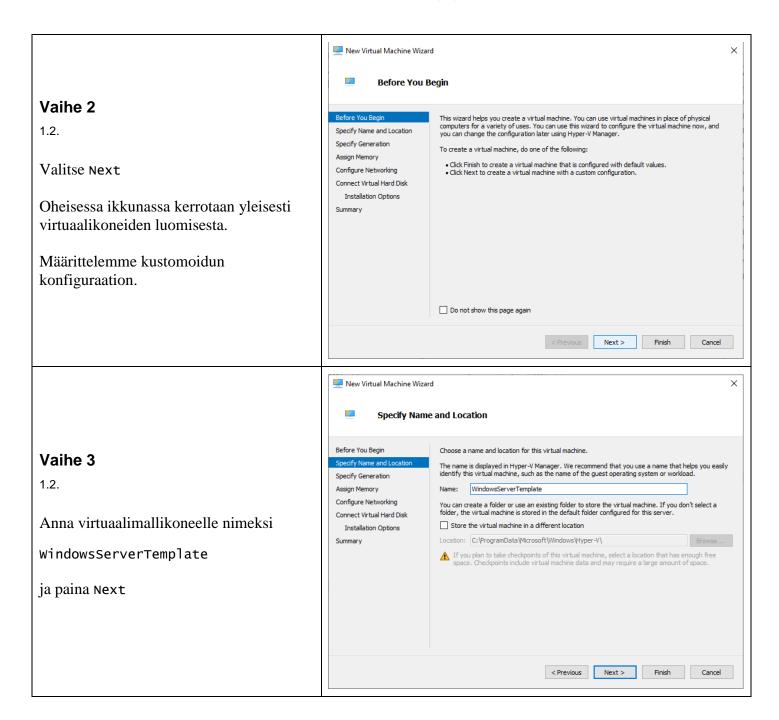
ammattikorkeakoulu

5 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

6 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus v. 1.0

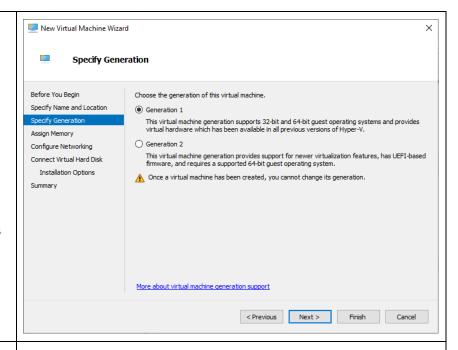
Vaihe 4

1.2.

Valitse Generation 1

Generation 2 tarjoaa ominaisuuksia, joita emme kurssilla tarvitse. Riippuen ympäristöstä, Generation 2 voi kuitenkin tulla jossain muissa tapauksissa kyseeseen.

Paina Next

Vaihe 5

1.2.

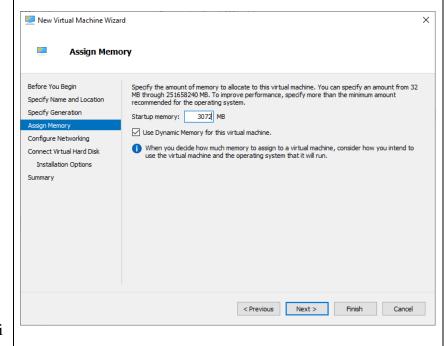
Aseta muistimääräksi 3072 MB ja kytke dynaaminen muistin allokointi päälle, eli

☑ Use Dynamic Memory for this virtual machine.

Paina Next

Dynaaminen muistin varaus (allokointi):

Dynaamisessa muistin varauksessa Virtuaalikone voi varata muistia käyttöönsä enintään antamasi määrän, mutta sen ei tarvitse varata tuota määrää. Jos käytössä ei ole dynaamista muistin allokointia, käyttää virtuaalikone antamasi määrän muistia riippumatta virtuaalikoneen oikeasta käyttötarpeesta.

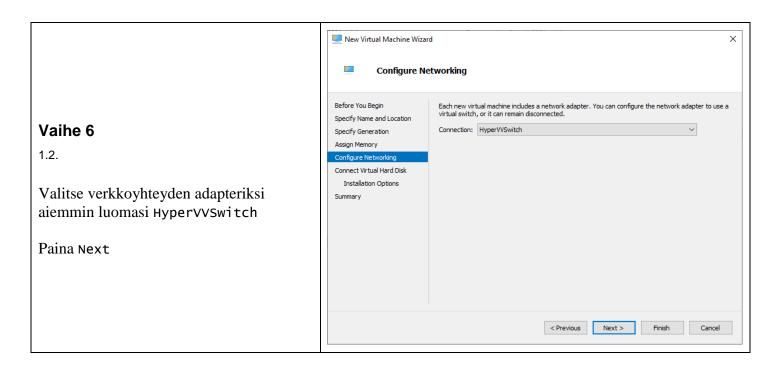

7 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

Vaihe 7

1.2.

Valitse vaihtoehto

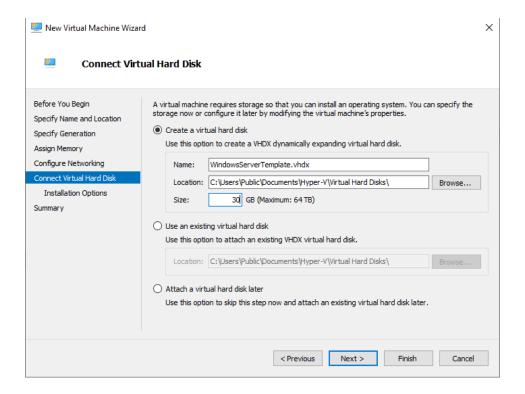
Create a virtual hard disk

Anna tietokoneen virtuaalikovalevylle nimeksi

WindowsServerTemplate.vhdx

Säilytä tallennuspaikka oletusasetuksilla.

Anna kooksi 30 GB

Paina Next

Virtuaalikiintolevyn tallennuspaikka:

On syytä kiinnittää huomiota siihen, mihin polkuun Windows tallentaa oletuksena Hyper-V -tiedostot: Mikäli myöhemmin luot samannimisen koneen, voi vanhoja tiedostoja olla jäljellä ja samannimisen koneen luonti siksi epäonnistua. Virheilmoitus poistuu poistamalla tiedostot manuaalisesti.

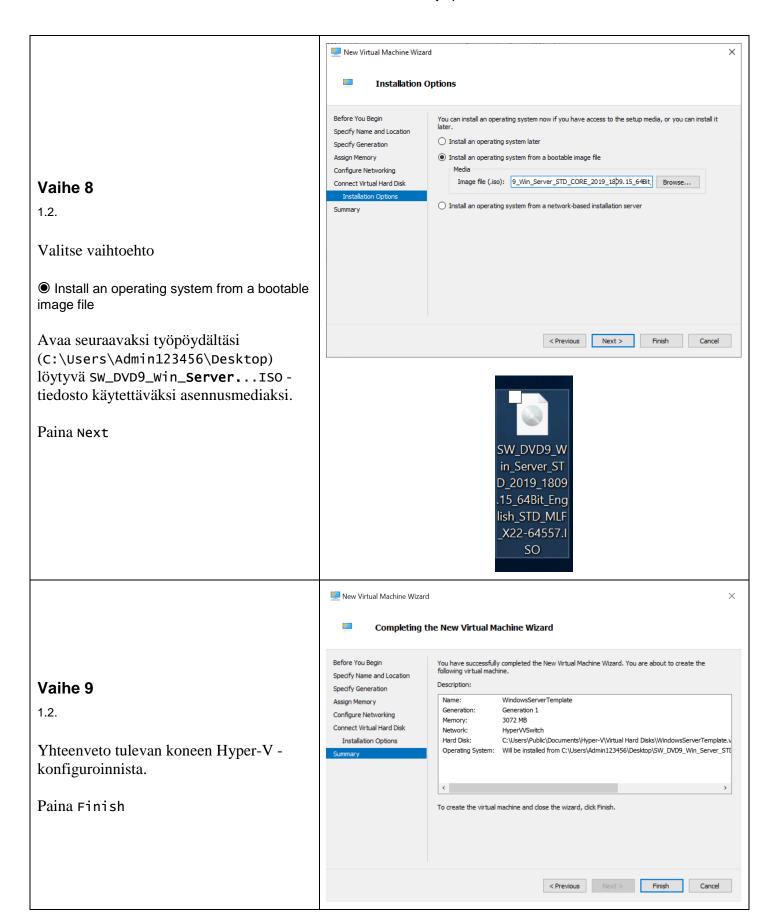
Virtuaalikiintolevyn formaatit:

Tallennetaan Hyper-V -ratkaisussa joko VHD- tai VHDX -tiedostoformaatissa. Kummatkin tiedostoformaatit ovat dynaamisia, eli virtuaalikone voi käyttää enintään annetun koon mukaista määrää tilaa, mutta VHD/VHDX-tiedosto voi olla myös pienempi. Vastaavalla tavalla toimivia tiedostoformaatteja on olemassa muitakin.

9 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

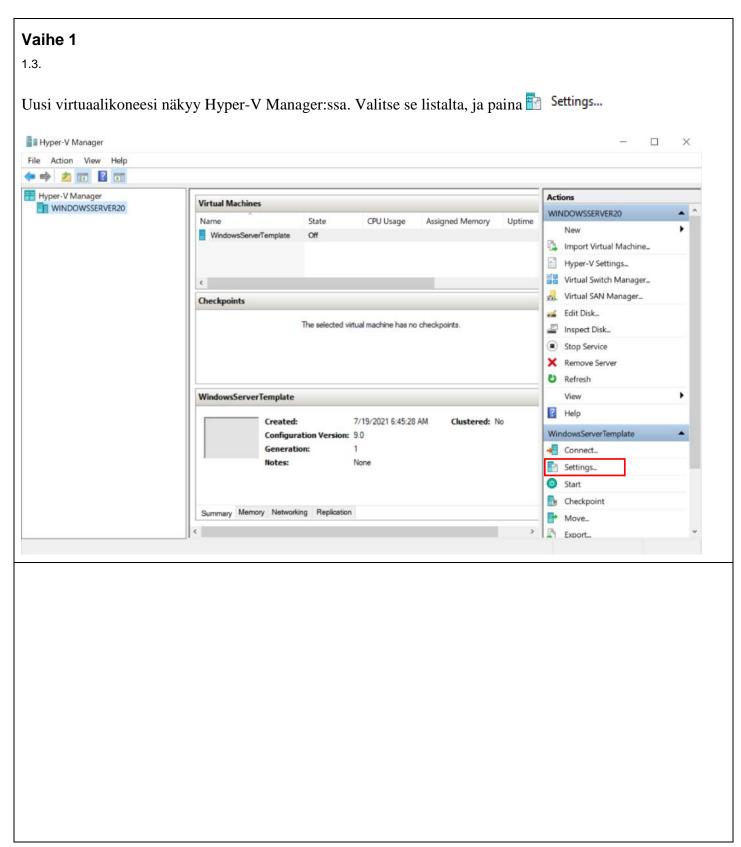
10 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

1.3 Virtuaalikoneen käyttämien prosessoriytimien määrä

Ennen Windows-asennusprosessia kasvatetaan vielä asentamasi virtuaalikoneen käyttämien prosessoriytimien määrää (prosessorilla viitataan tässä Azure-koneen prosessoriin).

v. 1.0

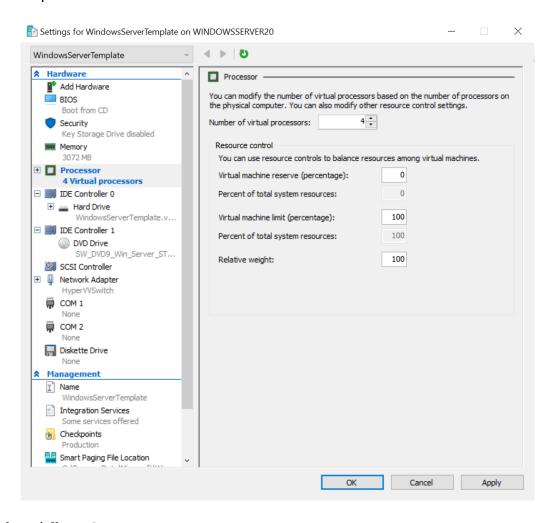
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Vaihe 2

1.3.

Valitse välilehti Processor ja kasvata virtuaalikoneiden prosessoriytimien määrä 4:ään, eli

Number of virtual processors: 4

Paina muutoksen jälkeen OK

12 (34) 11.1.2022

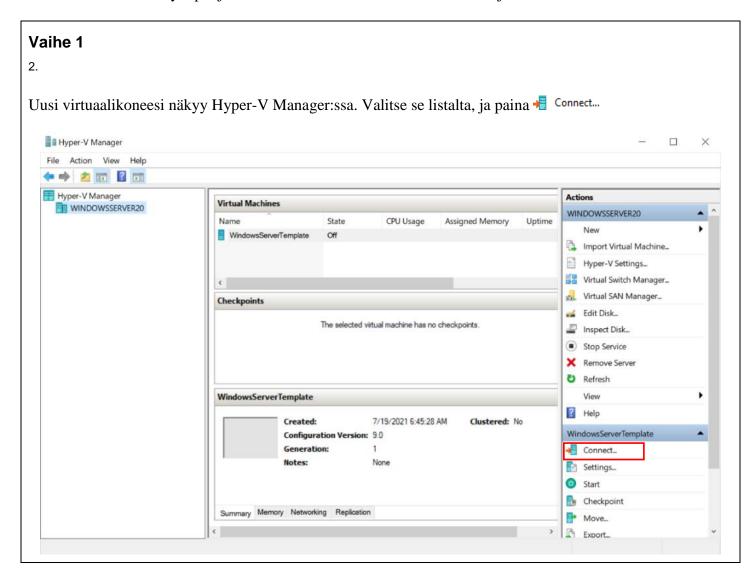
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

TEHTÄVÄ 2: Windowsin asennus

Tehtävän kuvaus: Windows-palvelinkäyttöjärjestelmän asennus Hyper-V-virtuaalikoneelle.

Windows-asennus menee "perinteistä kaavaa" noudattaen, käyttäen koko virtuaalikiintolevyn levytilan asennuksessa. Asennuksessa ei sinällään ole mitään erikoista, jos olet tehnyt Windows-asennuksia aiemminkin. Katso vähintään kuitenkin, mikä ylläpitäjän salasana sinun tulee asettaa asennuksen jälkeen.

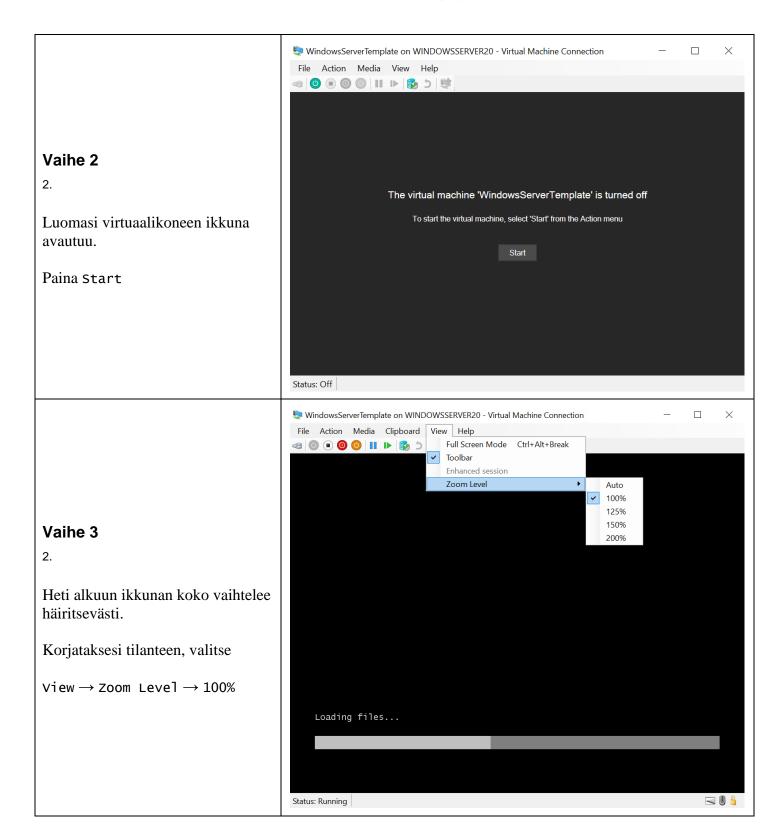

13 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

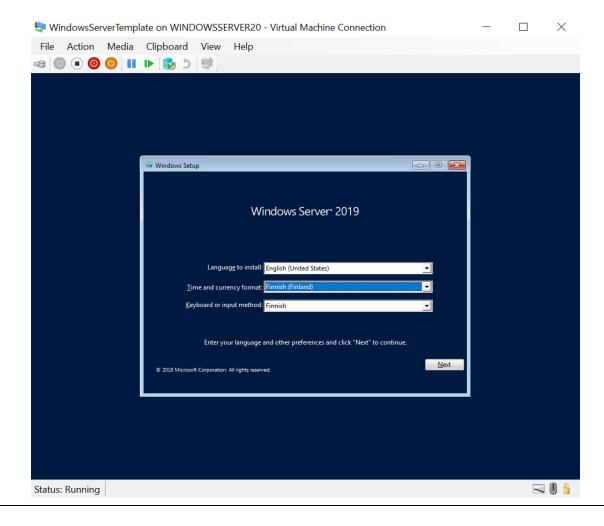
v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Vaihe 4

2.

Windows-asennusohjelman ensivaiheessa valitse aikavyöhykkeeksi Finland (Suomi) ja näppäimistökieleksi Finnish (suomi)

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

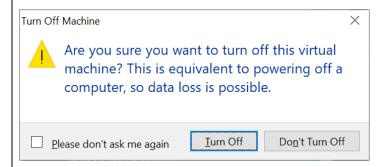
v. 1.0

Ongelma: virtuaalikoneen hiiri ei toimi Windowsin asennusvaiheessa

Jos tässä kohtaa et voi käyttää hiirtä virtuaalikoneessasi, sammuta virtuaalikone painamalla Hyper-V Managerista "Turn Off" - painiketta ja käynnistä virtuaalikone uudelleen painamalla .

Yritä asennusta uudelleen.

Pysäyttäessäsi konetta sinulta kysytään oheista kysymystä.

Paina Turn Off

Koska virtuaalikonetta ei ole vielä luotu, ei vaihtoehdon valitseminen (pakotettu sammuttaminen) aiheuta vakavia seuraamuksia. Päällä olevalle Windows-palvelimelle pakkosammutusta ei lähtökohtaisesti tule **koskaan** tehdä.

Asennus mahdollista ilman hiirtäkin:

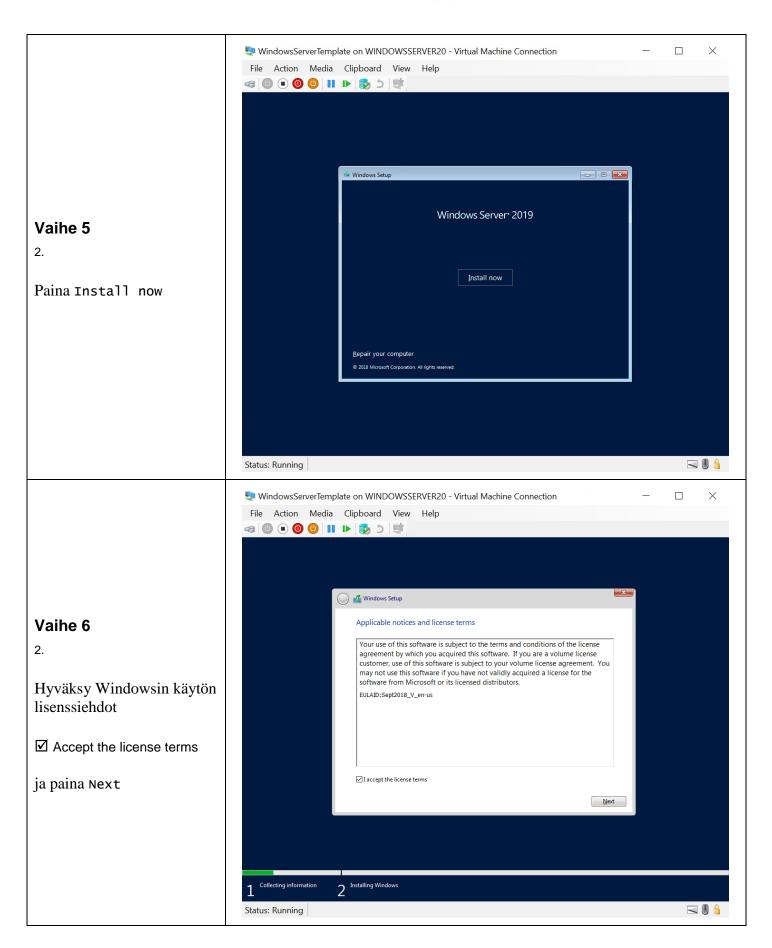
Windows on mahdollista asentaa myös ilman hiirtä. Valikoiden navigoinnissa käytetään nuolinäppäimiä ja TAB-näppäintä. Vaihtoehtojen valitsemisessa käytetään ENTER-näppäintä.

16 (34) 11.1.2022

v. 1.0

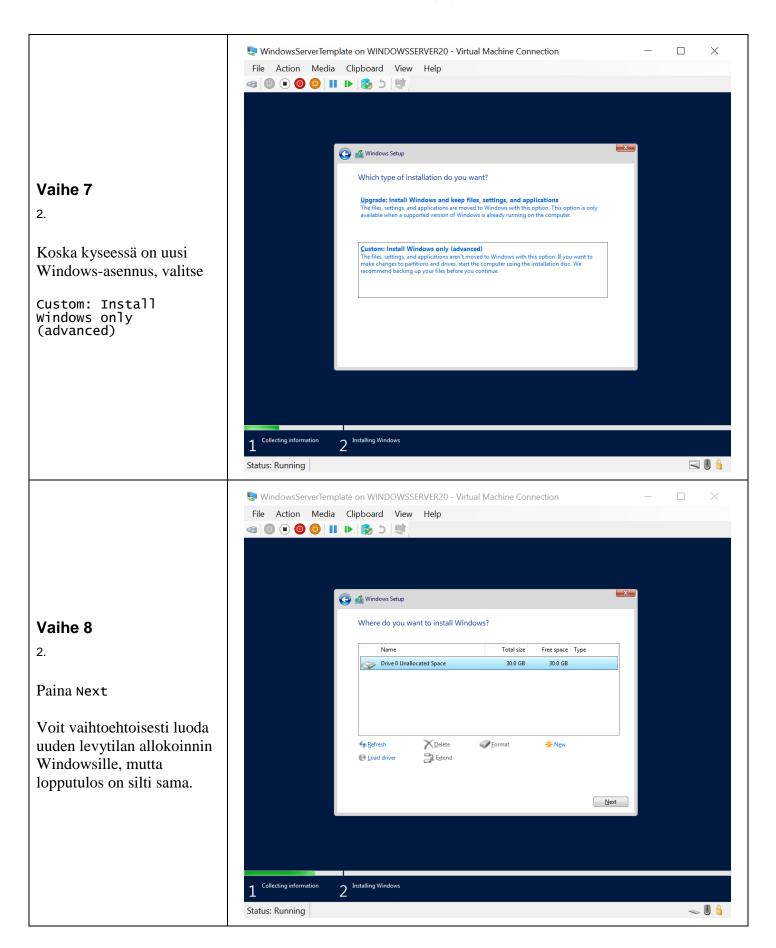
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

17 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

18 (34) 11.1.2022

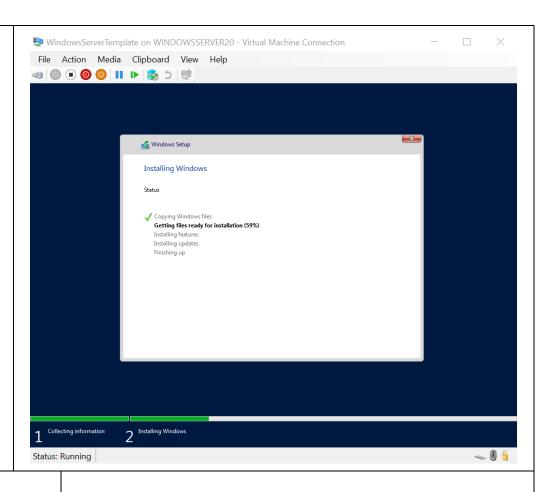
v. 1.0

Vaihe 9

2.

Windowsin asennuksessa kestää jonkin aikaa.

Virtuaalikone käynnistyy automaattisesti uudelleen asennuksen jälkeen.

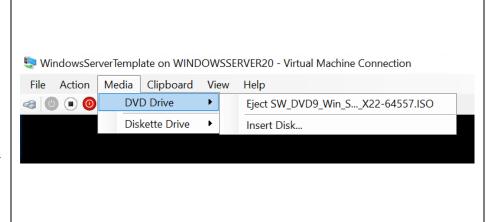
Vaihe 10

2.

Uudelleen käynnistyksen jälkeen odota hetki, kunnes Windows-logo ilmestyy virtuaalikoneen ruudulle.

Irrota tällöin asennuksessa käytetty levykuva tietokoneesta valitsemalla vaihtoehto

Media → DVD Drive → Eject SW_DVD_Win_S...

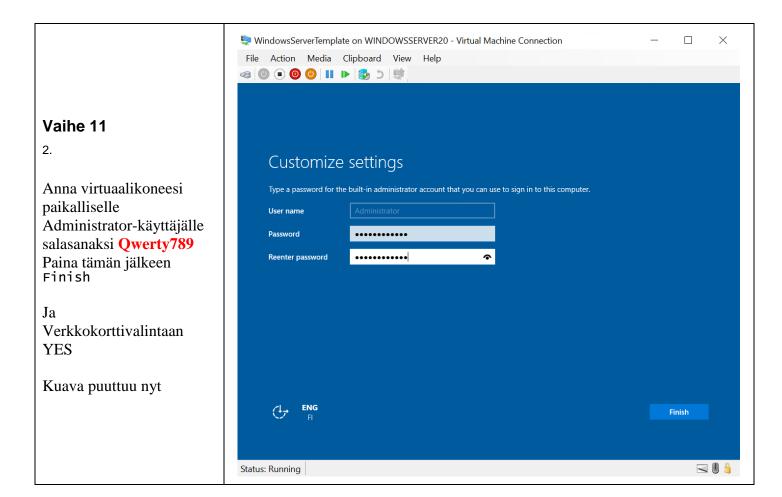

19 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

20 (34) 11.1.2022

v. 1.0

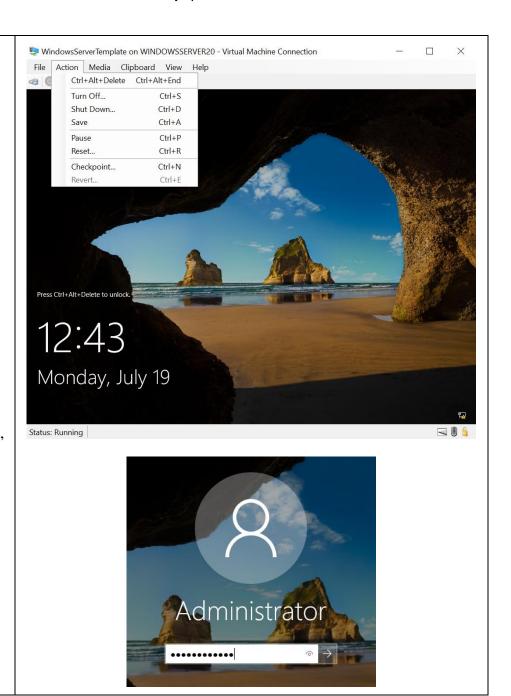
Vaihe 12

2.

Päästyäsi Windows-lukitusruutuun valitse virtuaalikoneen Hyper-V - ikkunasta

Action \rightarrow Ctrl+Alt+Delete

Syötä edellisessä vaiheessa antamasi salasana ja paina ENTER, eli kirjaudu paikallisena ylläpitäjänä sisään virtuaalikoneellesi.

21 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

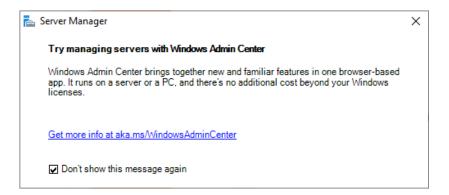
v. 1.0

Vaihe 13

2.

Kirjauduttuasi Hyper-V -virtuaalikoneella pitäisi sen näkymän näyttää hetken kuluttua seuraavalta (jälkimmäinen kuva).

Mikäli saat Server Managerin avautumisen yhteydessä ilmoituksen

, laita täppä kohtaan

☑ Don't show this message again

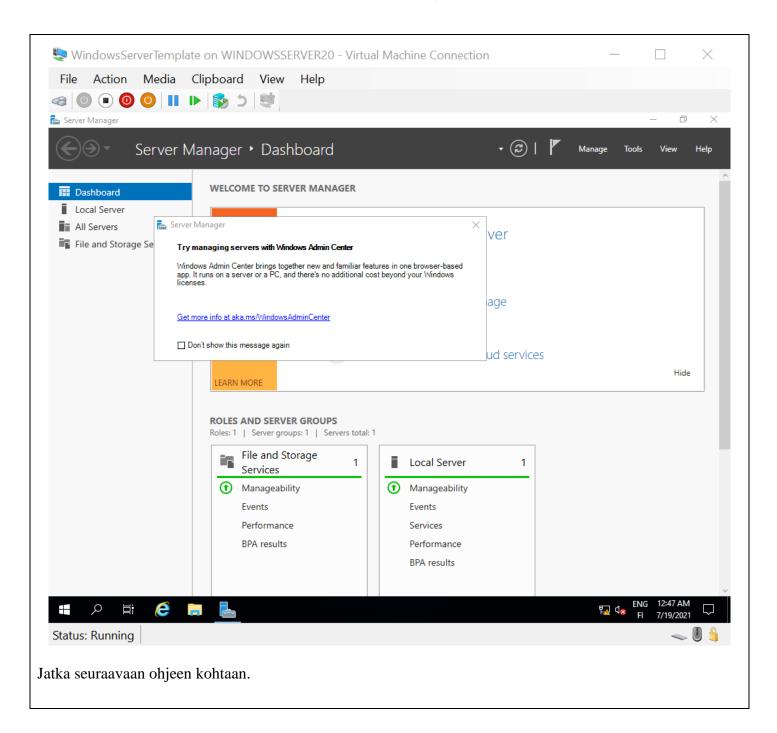
ja paina ruksia.

22 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

TEHTÄVÄ 3: Server Manager: Tutustuminen palvelimen hallintanäkymään

Tehtävän kuvaus: Tutustuminen Windows-palvelinkäyttöjärjestelmän keskeisiin hallintatyökaluihin.

Edellisen vaiheen viimeisessä kuvassa edessäsi on Server Manager, Windowspalvelinkoneen keskeinen hallintatyökalu. Tulemme käyttämään hallintatyökalua tällä kurssilla.

3.1 Windows-palvelinkone ja sen roolit

Server Manager -työkalua käytetään palvelinkoneen uusien palvelinohjelmien asentamiseen ja konfigurointiin sekä tilan ja lokitietojen seurantaan. Se on keskeinen työkalu Windows-toimialueen hallinnoimisessa.

Windows-palvelimen palvelinohjelmista käytetään yleisesti käsitettä *rooli*, eli asentaessamme uuden palvelinohjelman asennamme uuden roolin palvelinkoneelle. Esimerkiksi asentaessamme DNS-palvelimen asennamme Windows-palvelimelle DNS-roolin. Rooleista on kerrottu tarkemmin <u>Microsoftin sivuilla</u> (englanniksi).

Server Manager näyttää vasemmalla näkyvässä valikossa asennetut roolit sekä muuta palvelimeen liittyvää tietoa. Tulet näkemään tämän myöhemmin asentaessasi rooleja tuleville Windows-palvelimillesi.

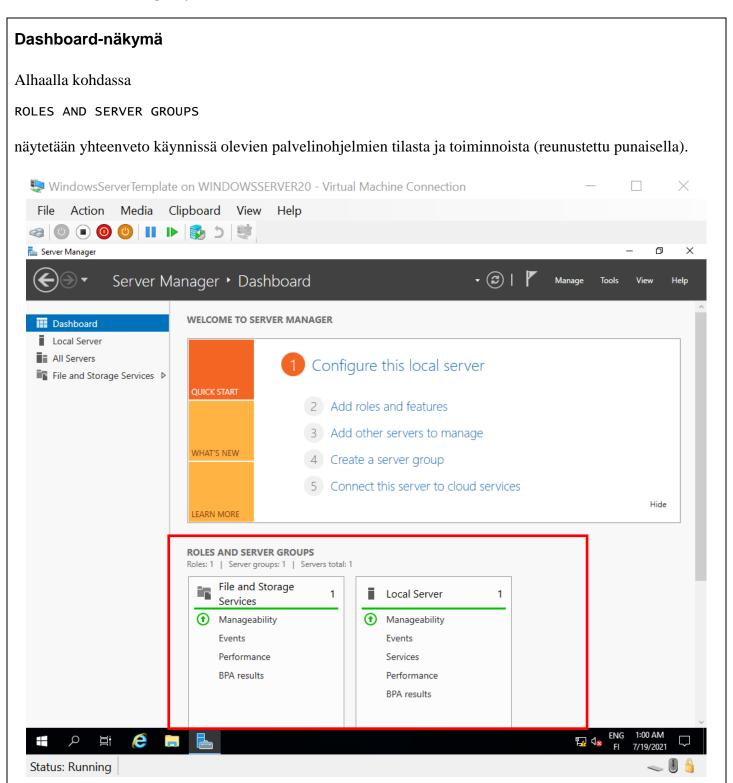

24 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

3.2 Server Manager: yleiskatsaus

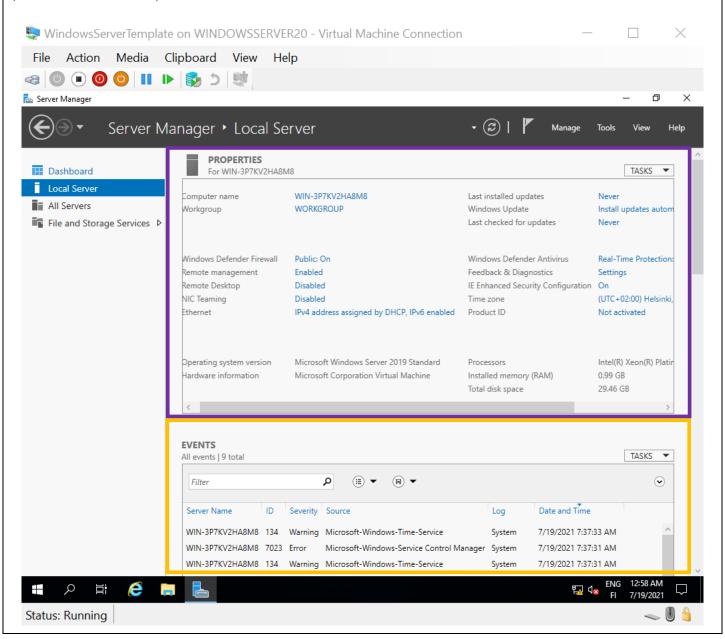

Local Server -näkymä

Kohdassa PROPERTIES näytetään tämän palvelimen yleiskonfiguraatiota (reunustettu violetilla).

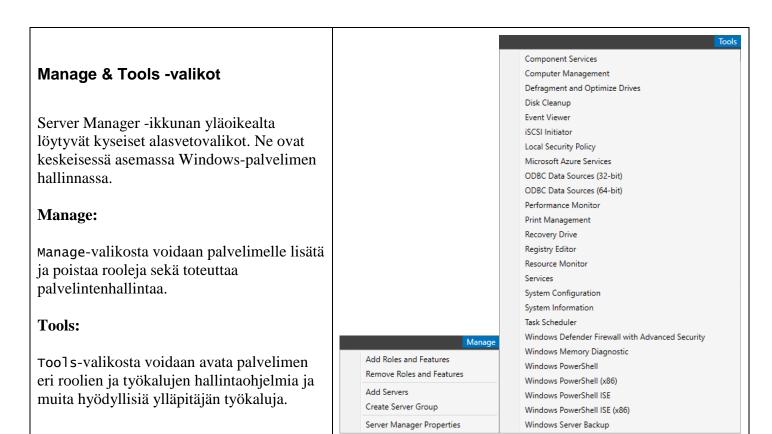
Sinisellä näytettyjä kohtia voi klikkaamalla muokata.

Alhaalla kohdassa EVENTS näytetään palvelinohjelmien tapahtumiin liittyvää lokitietoa oheistietoineen (reunustettu keltaisella).

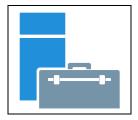
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

3.3 Server Manager: pikakuvake ja ohjelman sijainti

Server Manager:n ohjelmakuvake on seuraavanlainen:

Se löytyy myös virtuaalikoneesi alapalkista:

Server Manager -ohjelma suoritetaan tarkalleen ottaen virtuaalikoneellasi polusta

C:\Windows\System32\ServerManager.exe

TEHTÄVÄ 4: Mallinnus: Windows-palvelinkoneen alustus

Tehtävän kuvaus: Windows-tietokoneen alustus siten, että sen käyttöjärjestelmää voidaan käyttää pohjana myös muille tietokoneille.

On mahdollista käyttää samaa virtuaalikoneen pohjaa useamman virtuaalikoneen pohjana. Pohjana oleva WindowsServerTemplate-virtuaalikone on hyvä alustaa sellaiseen kuntoon, että sitä voidaan käyttää neutraalina alustana useammalle koneelle, joista kukin räätälöidään yksilöllisesti omaan rooliinsa myöhemmin.

4.1 Windows-valmistelutyökalu: Sysprep

sysprep-työkalu on Windowsin sisäänrakennettu työkalu, joka nimensä mukaisesti valmistelee järjestelmän uuteen ympäristöön käytettäväksi. Työkalu poistaa kohdekoneelta aiemmin tehdyt konfiguroinnit, kuten koneen sisäisen tunnistetiedon (Machine SID) ja salasanatiedot, eli tekee järjestelmästä neutraalin alustan. Työkalu ei lähtökohtaisesti poista asennettuja ohjelmia. Windows-palvelinympäristössä työkalun toiminnallinen tuki vaihtelee palvelinohjelmiston (roolin) mukaan.

Työkalun keskeinen idea on saada järjestelmästä neutraali alusta käytettäväksi useammalla tietokoneella.

sysprep-työkalusta löytyy lisää tietoa Microsoftin sivuilta (englanniksi).

Tärkeä: Tietokoneen ID-tunnisteen poisto ja tilanne, jossa koneilla olisi sama ID sysprep-työkalu poistaa tietokoneelta sen sisäisen ID-tiedon, mikä on olennaista luodessasi useampaa palvelinkonetta samasta konepohjasta. Mikäli kahdella tai useammalla tietokoneella on verkossa sama sisäinen ID, aiheuttavat koneet verkossa konfliktitilanteita eivätkä toimi oikein.

ID:een poisto ja sysprep-komennon ajaminen on siis olennainen toimenpide Hyper-V koneellasi WindowsServerTemplate.

Administrator: Command Prompt

Microsoft Windows [Version 10.0.17763.1935]

(c) 2018 Microsoft Corporation. All rights reserved.

ICT1TN011 Harjoitus 2 Virtuaalikoneet

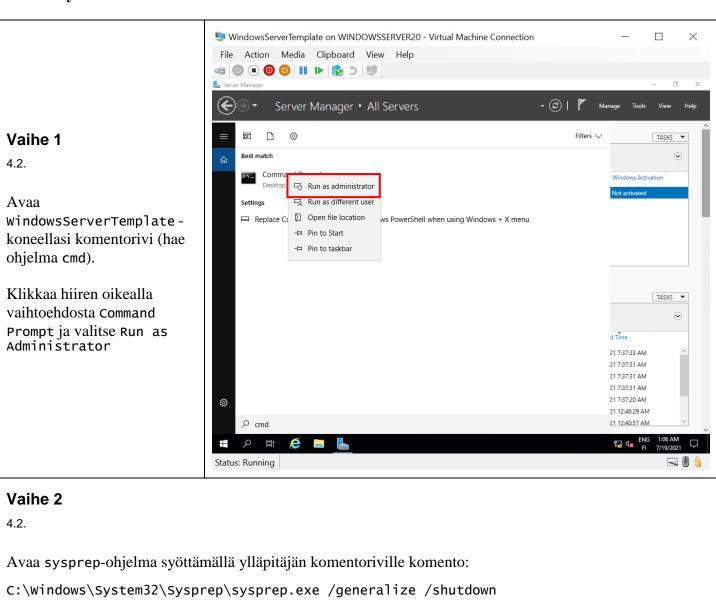
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

28 (34) 11.1.2022

×

v. 1.0

4.2 Työvaiheet

C:\Users\Administrator>C:\Windows\System32\Sysprep\sysprep.exe /generalize /shutdown_

29 (34) 11.1.2022

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

Vaihe 3

4.2.

Valitse avautuvasta System Preparation Tool -ikkunasta ohessa näkyvät vaihtoehdot

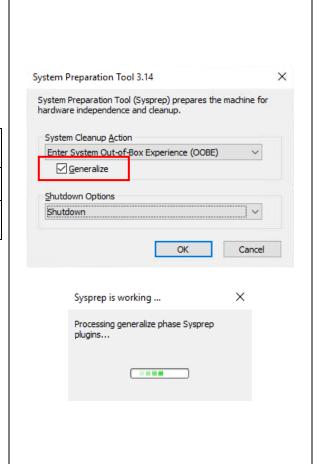
System Cleanup Action	Enter System Out-of-Box Experience (OOBE)
Generalize	
Shutdown options	Shutdown

ja paina ok

Kestää hetki, kunnes kone sammuu

Uudelleen käynnistyksen yhteydessä pitäisi tulla "kieliasetukset" ja salasana-asetus mahdollisuus. Aseta/muuta tiedot tarpeen mukaan. Teinpä näin ja shut down.

Olet nyt luonut mallineen tuleville palvelimillesi. Kopioidaan vielä mallineen virtuaalikiintolevy seuraavan tehtävän vaiheita noudattaen.

v. 1.0

11.1.2022

TEHTÄVÄ 5: Mallikoneen käyttäminen useamman palvelinkoneen pohjana

Tehtävän kuvaus: virtuaalikoneen kopiointi kahdeksi uudeksi koneeksi.

Muottikoneesi tulee olla nyt alustettuna sysprep-työkalulla yllä olevia ohjeita noudattaen.

Seuraavaksi luomme kaksi uutta virtuaalikovalevyä. Mallikoneesi virtuaalikovalevy viedään (export) Hyper-V:stä, ja kopioidaan kahdeksi uudeksi "kappaleeksi" tulevien palvelintietokoneidesi käyttöön.

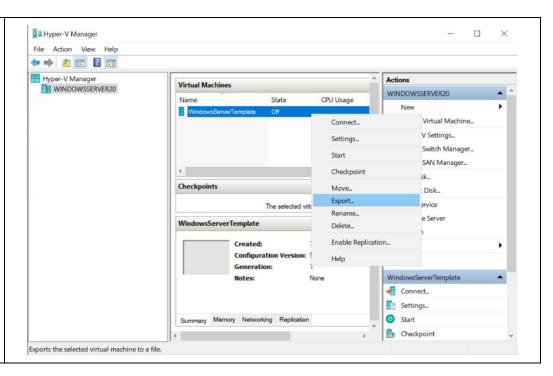
Mallikoneen WindowsServerTemplate tulee olla nyt sammutettuna. Sulje myös mahdollisesti auki oleva muottikoneen Virtual Machine Connection -ikkuna.

Vaihe 1

5.

Talleta muottikoneesi valitsemalla Hyper-V Manager -ohjelman ikkunasta hiiren oikealla konettasi,

ja valitse Export...

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

31 (34) 11.1.2022

v. 1.0

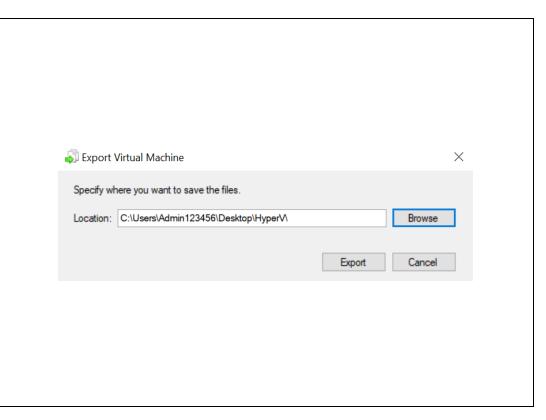
Vaihe 2

5.

Vie muottikoneesi kuvassa työpöydällesi uuteen kansioon HyperV

Kyseistä kansiota ei ole olemassa etukäteen. Jos kirjoitat kuvassa näkyvän polun, se luodaan automaattisesti.

Voit luoda HyperV-kansion työpöydällesi myös manuaalisesti erikseen klikkaamalla hiiren oikealla Azure-koneesi työpöydältä ja valitsemalla New → Folder

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

32 (34) 11.1.2022

v. 1.0

Vaihe 3

5.

Varsinainen viedyn virtuaalikoneen kiintolevytiedosto löytyy tarkalleen ottaen polusta

C:\Users\Admin123456\Desktop\HyperV\
WindowsServerTemplate\
Virtual Hard Disks

Avaa kyseinen hakemistopolku ja kopioi löytyvä virtuaalikovalevy

WindowsServerTemplate.vhdx

kahdeksi uudeksi tiedostoksi polkuun

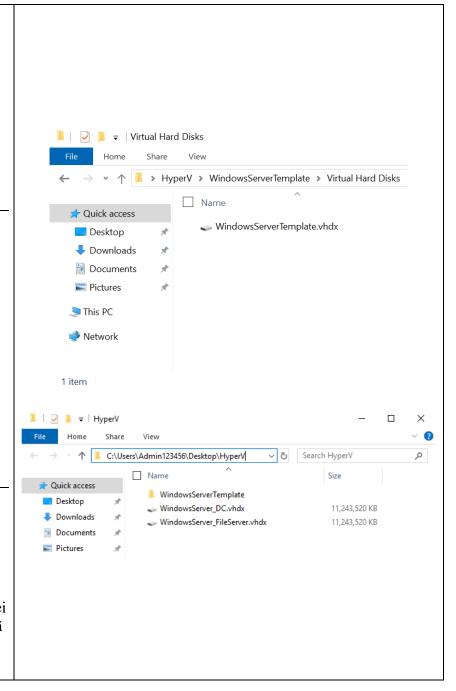
C:\Users\Admin123456\Desktop\HyperV\

nimillä

- WindowsServer_DC.vhdx
- WindowsServer FileServer.vhdx

Q: En voi kopioida tiedostoa, koska Hyper-V Manager pitää sitä auki. Mitä teen?

Hyper-V Manager pitää vietyä virtuaalikovalevyä hetken itsellään vientioperaation loppuunsaattamiseksi. Tämä ei ole kovin näkyvä prosessi. Odota hetki, ja yritä .vhdx -tiedoston kopiointia uudelleen hetken kuluttua.

v. 1.0

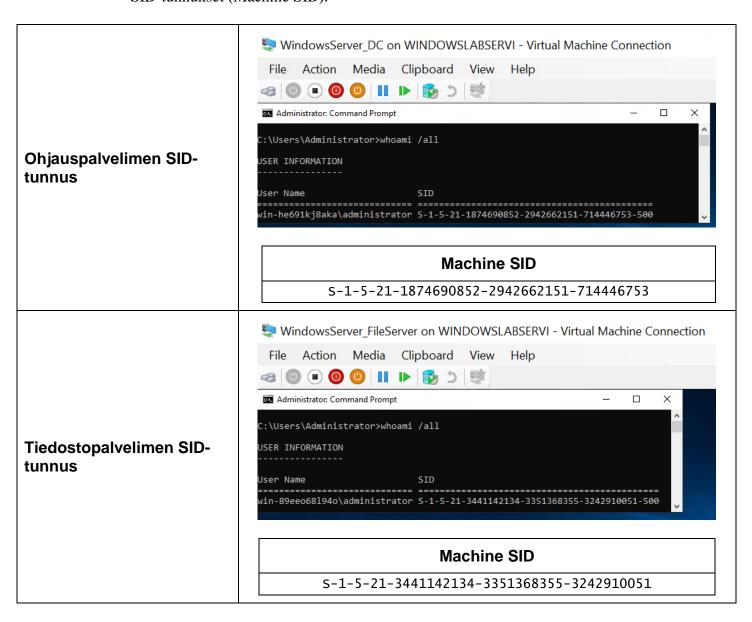
Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

Kysymyksiä ja vastauksia

Q: Voisiko vielä avata sitä, miksi minun piti ajaa sysprep-komento?

A: Sysprep-komento tulee ajaa, koska tulevilla virtuaalikoneillasi tulee olla eri SID-tunnus (Security Identifier). sysprep-työkalulla SID-tunnukset saadaan generoitua niin, ettei myöhemmin tule ongelmia siinä vaiheessa, kun liität tietokoneita tulevalle Windows-toimialueellesi.

Jotta asiaa voisi avata enemmän, täytyy kurssirakennetta hieman raottaa. Ohessa on kaksi tietokonetta, Windows-ohjauspalvelin (windowsServer_DC), ja Windowstiedostopalvelin (windowsServer_FileServer). Taulukon kuvissa on esitetty koneiden SID-tunnukset (Machine SID).

Virtuaalikoneiden malli ja palvelinkoneiden alustus

v. 1.0

Jos edellä mainitut Machine SID -tunnukset olisivat koneilla identtiset, eivät koneet voisi operoida samalla toimialueella. Toimialueelle liittämisen yhteydessä tiedostopalvelin tuottaisi seuraavassa kuvassa näkyvän virheilmoituksen.

